

2025Z00393

Vragen van het lid **Thijssen** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Klimaat en Groene Groei over *het bericht dat de maatwerkafspraken met Nobian zijn getekend* (ingezonden 15 januari 2025).

Vraag 1

De reductie van CO₂ voor scope 3 emissies wordt met de huidige afspraken ingeschat op 50% terwijl er vanuit wetenschappelijk oogpunt 90% nodig is; waarom gaat u hiermee akkoord? Op welke manier moet Nobian rapporteren over het reduceren van scope 3 emissies?¹

Vraag 2

Hoeveel emissies blijven er over als de reducties zoals opgesomd in artikel 2 van de maatwerkafspraken zijn uitgevoerd? Wat is er aanvullend nodig om de uitstoot naar nul te brengen?

Vraag 3

Bent u van plan om ook afspraken te maken met Nobian over het verminderen van uitstoot na 2030 en het toewerken naar klimaatneutraliteit? Waarom wel of niet?

Vraag 4

Hoe verhouden de maatwerkafspraken met Nobian zich tot de aankomende wetgeving internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO) uit Europa, de bijkomende klimaatplicht en klimaatplannen die bedrijven in het kader van deze wetgeving moeten opstellen?

Vraag 5

Zou Nobian zonder aanvullende afspraken de verminderde stikstofuitstoot kunnen verkopen aan derden? Wordt een eventuele verkoop nu definitief voorkomen? Wie bepaalt in de toekomst waar deze stikstofuimte voor kan worden ingezet, en als dit niet het bevoegd gezag is, waarom niet?

¹ Rijksoverheid, 19 december 2024, «Tailor-made Agreement Nobian». (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2024/12/19/tailor-made-agreement-nobian>)

Vraag 6

Wat wordt verstaan onder «redelijke inspanningen», zoals genoemd in de maatwerkafspraken? Als Nobian elders met meer winst dezelfde producten kan maken, mag Nobian dan de productie in Nederland afbouwen en de banen laten verdwijnen ook al is de bedrijvigheid nog steeds winstgevend?

Vraag 7

Wat is de kans dat de middelen (inclusief de subsidie) straks zijn uitgegeven en de nieuwe installaties stilstaan? Hoeveel zekerheid heeft u hierover? Waarom kan niet hard worden afgesproken dat Nobian deze maatwerkafspraken gewoon uitvoert, aangezien er een Force Majeure bepaling is die indien nodig in het leven geroepen kan worden?

Vraag 8

Wat gebeurt er in het geval van een Force Majeure met de reeds overgemaakte subsidie?

Vraag 9

Klopt het dat de huidige subsidie een Capital Expenditures-subsidie (CAPEX) is? Klopt het dat als de nieuwe installaties eenmaal in gebruik is genomen er geen financiële prikkel meer is voor Nobian, bijvoorbeeld in de vorm van een Operational Expenditures-subsidie (OPEX), om de installatie in bedrijf te houden als er een alternatief is dat goedkoper is?

Vraag 10

Klopt het dat de totale financieringsbehoefte van de projecten beschreven in de maatwerkafspraken € 826.681.815 is? Met welk financieel rendement (WACC) wordt er gerekend, ofwel als het project loopt zoals nu gedacht, wat is dan de winst die Nobian maakt?

Vraag 11

Waarom gaat er van de meer gemaakte winst slechts 60% terug naar de Staat, terwijl de Staat op dat moment ruim € 184 miljoen heeft gesubsidieerd en daar, uiteraard, geen rendement op heeft gemaakt? Waarom heeft u niet afgesproken dat van meer gemaakte winst 90% terug naar de Staat gaat?

Vraag 12

Waarom is er niet ook afgesproken dat als de aannames tegenvallen, er meer subsidie naar Nobian kan gaan? Werkt dit niet in de hand dat Nobian pessimistische aannames doet waardoor het subsidiebedrag hoger uitvalt?

Vraag 13

Hoe wordt voorkomen dat de Staat nu betaalt voor de CO₂-reductie die bereikt wordt met de nationale CO₂-heffing?

Vraag 14

Wat zijn de mijlpalen die behaald moeten worden voordat de Staat de subsidie overmaakt?

Vraag 15

Wat gebeurt er als andere actoren niet leveren, zoals bijvoorbeeld het geval kan zijn bij het verzwaren van het elektriciteitsnet? Kan Nobian dan de Staat aanklagen? Is dergelijke infrastructuur of vergunning ook onderdeel van de mijlpalen? Krijgt Nobian nu voorrang op andere bedrijven? Zo nee, waarom niet?

Vraag 16

Waarom zijn er geen afspraken gemaakt met Nobian over het betalen van (winst)belasting? Waarom zijn er geen afspraken gemaakt met Nobian over het niet voeren van rechtszaken als de overheid bijvoorbeeld milieuwetgeving handhaaft?

Vraag 17

Vindt u de boeteclausule van 0,167% niet een wat lage boete aangezien het met deze regeling 50 jaar duurt voordat Nobian, bij niet nakoming van afspraken, 50 jaar lang de boete kan betalen met de ontvangen subsidie?

Vraag 18

Waarom zijn er geen afspraken gemaakt met het bedrijf over hoe er in dat laatste geval wordt omgegaan met de werknemers, bijvoorbeeld als de maatwerkafspraken zouden leiden tot minder bedrijvigheid?

Vraag 19

Waarom heeft u geen afspraken gemaakt over de maximale beloning aan de top van het bedrijf, aangezien Nobian nu bijna € 200 miljoen belastinggeld krijgt?

Vraag 20

Wat betekent artikel 11.3 van de maatwerkafspraken? Betekent dit artikel dat het Rijk het subsidiebedrag nog kan wijzigen?

Vraag 21

Bent u bekend met het artikel dat de eigenaren van Nobian het bedrijf willen verkopen?² Wat vindt u hiervan van? Is het bedrijf daarmee wel een betrouwbare partner om afspraken mee te maken, zeker omdat er in de maatwerkafspraken ook multi-interpretabele woorden staan als «redelijke inspanningen»?

Vraag 22

Verwacht u dat een subsidie van circa 30 euro per vermeden ton CO₂ representatief is voor alle maatwerkafspraken? Gaat u deze prijs als uitgangspunt nemen voor de andere maatwerkafspraken? Waarom wel of niet?

Vraag 23

Kunt u deze vragen ruim voor het commissiedebat Verduurzaming Industrie (gepland op 3 maart) beantwoorden?

² Nobian, 13 augustus 2024, «Deel Nederlandse zoutproducent Nobian in etalage». (<https://www.telegraaf.nl/financieel/1923882487/deel-nederlandse-zoutproducent-nobian-in-etalage>)